

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Evy Hodanové a soudkyň Mgr. Mileny Filingerové a Mgr. Kateřiny Černé ve věci

žalobce: [osobní údaje žalobce]
bytem [adresa]
zastoupený advokátem Mgr. [jméno] [příjmení]
sídlem [adresa]

proti

žalovanému: [osobní údaje žalovaného]
bytem [adresa]
zastoupený advokátem JUDr. [jméno] [příjmení]
sídlem [adresa]

o zaplacení částky 29 750 Kč s příslušenstvím, k odvolání žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Plzni č. j. 45 Cm 27/2010-466 ze dne 27. 4. 2018

takto:

- I. Napadený rozsudek se potvrzuje.
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalovanému k rukám jeho právního zástupce na náhradě nákladů odvolacího řízení ve výši 2 590 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně zamítl žalobu o zaplacení 29 750 Kč (bod I. výroku) a žalobci uložil povinnost k náhradě nákladů řízení žalovanému ve výši 23 310 Kč (bod II. výroku).

2. Podle odůvodnění rozsudku se žalobce podle ustanovení § 220l obch. zák. domáhal na žalovaném náhrady škody ve výši 29 750 Kč s 2 % úrokem z prodlení od 3. 4. 2005 do zaplacení. Uvedl, že tuto škodu představuje rozdíl mezi částkou, která byla žalobci jako minoritnímu akcionáři vyplacena za 5ks akcií společnosti Lázně Františkovy Lázně a. s. touto společností a částkou, která mu měla být vyplacena při správné hodnotě 7 250 Kč za akcii. Tuto škodu způsobil žalobci svým jednáním žalovaný, který jako člen představenstva zanikající společnosti v rozporu s ust. § 195 odst. 4 obch. zák. nejednal s péčí řádného hospodáře tím, že nepostupoval dle ust. § 220b odst. 1 obch. zák. v tehdy účinném znění, když porušil povinnost výslovně odůvodnit výměnný poměr akcií ve zprávě představenstva a v téže zprávě případně uvést problémy, které se vyskytly v souvislosti s tím zpracovaným oceněním za účelem určení výměnného poměru akcií. Žalovaný ve svém postavení měl rozpoznat, případně upozornit, že znalecký posudek Ing. Eustacha Hory, který stanovil částku za akcii ve výši 1 300 Kč je chybný a neměl z něj vycházet. Znalec jednak nesprávně stanovil hodnotu vlastního kapitálu společnosti na částku minimálně o 200 milionů Kč nižší, jednak v rámci znaleckého hodnocení nezohlednil komplex lázeňských domů Úpa, Nežárka, Ohře a Váh, který v posudku uvedl jen jako jeden lázeňský dům. V převážné části se posudek zakládal na metodě substitučního ocenění, zčásti na metodě výnosové, v posudku nedostatečně zdůvodněné a v důsledku toho, jak konstatovaly následně zpracovávané posudky, nepřezkoumatelné. Žalovaný musel vědět i o dalších posudcích znalců (Sankota a Raise) a posudku, zpracovaném bankou v souvislosti se žádostí o poskytnutí úvěru. Zanikající společnost Lázně Františkovy Lázně a. s. bezprostředně před procesem vytěsnění akcionářů za účelem umělého snižování majetku společnosti rozhodla o investicích do oprav budov a nedůvodně platila nájemné nekorespondující počtu poskytovaných lůžek.

3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že veškeré své zákonné povinnosti v rámci procesu převzetí jmění hlavním akcionářem splnil a žádnou škodu nezpůsobil. Žalobce jako jeden z menšinových akcionářů nevyužil možnosti požádat o přezkoumání a dorovnání výše vypořádání v penězích a nepodal v zákonné lhůtě žalobu a toto právo je promlčeno. K tvrzením žalobce uvedl, že výši vypořádání stanoví hlavní akcionář a zdůraznil, že nesprávnost závěrů znaleckého posudku Ing. Eustacha Hory CSc. nebyla nikdy prokázána. Skutečnosti, které žalobce vyvozuje z dalších znaleckých posudků, zejména z posudku ZNALECKÉ KANCELÁŘE DUŠEK s. r. o., jsou nesprávné a zavádějící. Na podporu svých tvrzení odkázal na závěry, přijaté v rozsudcích Vrchního soudu v Praze v totožných věcech dalších akcionářů, a to pana [jméno] [příjmení], paní [jméno] [příjmení] a zejména Ing. [jméno] [příjmení], který dle žalovaného podání žalob inicioval. Všechny rozsudky odvolacího soudu vychází ze stejných skutkových tvrzení, navržených a provedených důkazů, které jsou stejným způsobem hodnoceny a dospívají ke shodnému závěru, že škoda nevznikla.

4. Soud na základě skutečností, které jsou mezi účastníky nesporné a na základě provedeného dokazování zjistil, že žalobce byl vlastníkem 5 ks kmenových akcií na majitele ve jmenovité hodnotě 1 000 Kč obchodní společnosti Lázně Františkovy Lázně a. s., IČO 45358991. Společnost zanikla převodem jmění na hlavního akcionáře, a to na [příjmení] [příjmení], akciovou společnost, IČO 46887121. Následně došlo ke změně obchodní firmy na Lázně Františkovy Lázně a. s. Zanikající společnost, jejímž byl žalovaný členem představenstva, byla vymazána z obchodního rejstříku ke dni 1. 1. 2005 s právními účinky k 2. 2. 2005 Hlavní akcionář na základě znaleckého posudku č. 65-04/2004, vypracovaného znalcem Ing. Eustachem Horou, CSc., stanovil pro účely vypořádání hodnotu 1 akcie na 1 300 Kč. Podle závěrů tohoto znaleckého posudku činila v rozhodném období hodnota majetku zanikající společnosti, stanovená metodou kapitalizace čistých výnosů, 269 511 000 Kč. Jako významově důležitější znalec stanovil metodu výnosovou. Žalobce ve stanovené zákonné lhůtě nepodal žalobu o přezkoumání výše vypořádání

v penězích. Valnou bylo přijato usnesení o zrušení společnosti bez likvidace s převodem jmění na hlavního akcionáře, kterým v té době byla společnost P Lázeňská, akciová společnost, a. s. a za rozhodný den převzetí jmění byl stanoven 1. 1. 2004. Byl schválen návrh smlouvy o převzetí jmění zanikající společnosti jejím hlavním akcionářem, smlouva byla dne 7. 6. 2004 založena do sbírky listin a tvořila přílohu notářského zápisu. Byla schválena také konečná účetní závěrka zanikající společnosti. V rozhodném období existovala také zpráva auditora a byly vypracovány i znalecké posudky, které oceňovaly hodnotu 1 akcie zaniklé společnosti, a to společností ZNALEX s. r. o., ZNALECKOU KANCELÁŘÍ DUŠEK x LineBreak s. r. o., znalecký posudek Ing. Václava Sankota a Jindřicha Raise. Podle závěrů těchto znaleckých posudků i s přihlédnutím k závěrům znaleckého posudku Ing. Eustacha Hory se hodnota akcie pohybovala v rozmezí od 1 300 Kč až do 10 990 Kč. Dne 31. 5. 2004 byla schválena společná zpráva představenstev a dozorčích rad [příjmení] [příjmení], akciové společnosti, a. s. a společnosti Lázně Františkovy Lázně a. s. Zpráva v bodě 3 písm. b) stanovila hodnotu 1 akcie odkazem na znalecký posudek Ing. Hory a konstatovala, že při oceňování jmění společnosti Lázně Františkovy Lázně a. s. za účelem stanovení přiměřeného vypořádání v penězích se nevyskytly žádné obtíže a menšinoví akcionáři tak v procesu převodu jmění získávají postupem v souladu se zákonem za své akcie vypořádání v penězích, které je pro ně výhodnější než běžný prodej jejich akcií.

5. Na základě zjištěného skutkového stavu věci neshledal soud prvního stupně prokázané tvrzení žalobce, že žalovaný jako člen představenstva porušil své zákonné povinnosti a způsobil žalobci škodu tím, že podepsal zprávu představenstev ze dne 31. 5. 2004, v níž nebyl zdůvodněn rozdíl mezi hodnotou společnosti stvrzenou auditorem, hodnotou určenou znalcem [příjmení] [příjmení] a mezi znaleckými posudky zpracovanými pro účely čerpání úvěru, nebyly v ní popsány obtíže, které se vyskytly při oceňování pro účely výměnného poměru akcií a dále tím, že nevyjádřil pochybnost o závěrech znaleckého posudku Ing. [obec], ačkoliv musel mít povědomí o reálné hodnotě akcií, která neodpovídala závěrům znalce a ve zprávě neobsahoval i popis obtíží, které se vyskytly při oceňování pro účely výměnného poměru akcií.

6. Soud vycházel z ust. § 220l odst. 1 obch. zák., ve znění účinném do 30. 6. 2008, podle něhož členové představenstva a dozorčí rady zúčastněných společností a znalec nebo znalci pro fúzi, kteří zpracovali znaleckou zprávu pro tyto společnosti, odpovídají společně a nerozdílně za škodu, která vznikla porušením jejich povinností při sloučení zúčastněné společnosti jejím akcionářům nebo věřitelům podle § 373 až 386. Člen představenstva nebo dozorčí rady anebo znalec se zproští odpovědnosti, jestliže prokáže, že jednal s péčí řádného hospodáře. Ustanovení § 194 odstavec 5 poslední věty se nepoužije. Ustanovení § 66 odstavec 8 až 11 zde platí obdobně, jednak z ust. § 373 obch. zák., podle něhož kdo poruší svou povinnost ze závazkového vztahu, je povinen nahradit škodu tím způsobenou druhé straně, ledaže prokáže, že porušení povinnosti bylo způsobeno okolnostmi vylučujícími odpovědnost.

7. Soud posuzoval, zda žalobce nevyužitím svého zákonného práva akcionáře podat žalobu na dorovnání doplatku akcionářům zanikající společnosti podle § 220k obchodního zákoníku, ve znění účinném do 30. 6. 2008, neporušil povinnost odvrácení škody dle ust. § 384 odst. obch. zák., ukládající povinnost osobě, již hrozí škoda, učinit s přihlédnutím k okolnostem případu opatření potřebné k odvrácení škody nebo k jejímu zmírnění. Povinná osoba není povinna nahradit škodu, která vznikla tím, že poškozený tuto povinnost nesplnil. Poukázal na rozsudek Vrchního soudu v Praze ve věci sp. zn. 6 Cmo 263/2016, podle jehož závěrů nízká cena akcií a případné právo na dorovnání bez dalšího neznámá, že stanovení takto nízké ceny akcií je výsledkem protiprávního jednání v zákoně uvedených osob, které porušily povinnost ze zákona jim plynoucí, a proto by byla povinna vytěsněnému akcionáři nahradit škodu tím způsobenou a konstatoval, že nelze prosazovat zájmy akcionáře držícího nepatrné množství akcií proti vůli držitele většiny akcií. Tím, že žalobce nevyužil možnosti domáhat se svých majetkových nároků podáním shora uvedené žaloby podle § 220k obchodního zákoníku, v tehdy platném znění, snížil

možnost domáhat se majetkových nároků souvisejících s fúzí jeho akciové společnosti cestou náhrady škody.

8. Soud ohledně tvrzeného porušení povinnosti žalovaného uzavřel, že znalecký posudek Ing. Hory, na nějž je odkazováno ve zprávě představenstva ze dne 31. 5. 2004, v němž hlavní akcionář s odkazem na posudek určil hodnotu 1 akcie na částku 1 300 Kč, byl vypracován Ing. Horou jako znalcem uvedeným v seznamu znalců s příslušnou specializací. Znalec vypracoval formálně správný znalecký posudek a nebyla shledána jeho trestněprávní odpovědnost. Žalobce přitom ani netvrdil, že by žalovaný znalecké zkoumání ovlivňoval anebo že by znalci zatajoval jakékoliv doklady či případně majetek společnosti, čímž by jednal v rozporu se svými zákonnými povinnostmi (§ 191, 194 obch. zák.). Pokud je žalobcem žalovanému vytýkáno, že měl vědět o údajně nesprávném ocenění komplexu Tři Růže v posudku, konstatoval soud, že veřejně přístupné zápisy v katastru nemovitostí, z nichž je zřejmý rozsah nemovitostí ve vlastnictví zanikající společnosti, měl znalec k dispozici a pochybení při určení rozsahu nemovitostí v rámci znaleckého posouzení, pokud by k němu došlo, by zakládalo případnou trestněprávní odpovědnost znalce. Nedůvodné shledal tvrzení žalobce o porušení povinností žalovaného § 220b odst. 1 obch. zák. řádně odůvodnit výměnný poměr akcií ve zprávě představenstva. Ani případný postup členů dozorčí rady a členů představenstva, pokud by odkázali na znalecký posudek Ing. Eustacha Hory a uvedli, že jsou si vědomi existence jiných znaleckých posudků, s jinými závěry o hodnotě 1 akcie a podrobně by vysvětlili, proč se přiklonili k závěrům znaleckého posudku Ing. Eustacha Hory a nevycházeli ze znaleckých posudků jiných znalců, by neměl vliv na závěry hlavního akcionáře. Nedůvodné soud shledal i tvrzení, že by žalovaný opomněl do této zprávy uvést, že došlo k určitým problémům při oceňování, zejména když žalovaný setrvává na neměnném stanovisku o absenci jakýchkoliv problémů.

9. Soud uzavřel, že žalobce neprokázal, že by žalovaný porušil svoje povinnosti při sloučení zúčastněné společnosti a že by žalobci způsobil vznik jím tvrzené škody. Konstatoval, že z uvedeného důvodu proto nedošlo k přenesení důkazního břemene k prokázání jednání s péčí řádného hospodáře na žalovaného. Žalobu zamítl a o náhradě nákladů řízení rozhodl dle § 142 o. s. ř.

10. Žalobce napadl rozsudek včas podaným odvoláním, v němž navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení, případně jej změnil a žalobě vyhověl.

11. Vytkl soudu, že na základě provedených důkazů učinil nesprávná skutková zjištění a věc nesprávně posoudil po právní stránce. Soud prvního stupně se zabýval posouzením otázky, zda žalobce prokázal, že žalovaný jako člen představenstva postupoval v souvislosti s fúzí společnosti v rozporu se zákonem a zda v příčinné souvislosti s tvrzeným porušením povinnosti vznikla žalobci škoda. Žalobce za zásadní považuje porušení povinností žalovaného řádně odůvodnit výměnný poměr akcií ve zprávě představenstva zanikající společnosti dle ust. § 220p odst. 3 ve spojení s ust. § 220 odst. 1 obch. zák. ve znění účinném do 30. 6. 2008. Zdůraznil, že nelze tolerovat, aby člen představenstva při přijímání zásadních rozhodnutí prokazoval nulové povědomí o hodnotě společnosti a majetku v ní vloženém. Lze mít za to, že znalecký posudek Ing. Hory (ačkoliv v důsledku úmrtí znalce nebyl prošetřen orgány činnými v trestním řízení), obsahoval řadu nepravd a nesmyslů, které žalovaný jako člen představenstva měl být schopen rozpoznat a neměl přijmout závěr posudku, oceňujícího hodnotu společnosti o dvě stě milionů níže, než činila minimální hodnota vlastního kapitálu společnosti a vyjímajícího z předmětu ocenění komplex lázeňských domů Tři růže. Žalovaný tak vědomě odkázal na dokument, s jehož obsahem se buď vůbec neseznámil, nebo se s ním sice seznámil a nesrovnalosti v posudku zjistil, ale úmyslně přehlédl nebo nezjistil, a dopustil se tak hrubé nedbalosti. Dále vytkl soudu, že znalecký posudek Ing. Smejkal, na něj soud v odůvodnění odkázal a který stanovil hodnotu akcie zanikající společnosti na 1 740 Kč, byl posudkem zpracovaným za zcela jiným účelem a v jiných časových souvislostech a při jiné ekonomické situaci. Soud pochybil, když tento posudek

hodnotil jako posudek, jímž byla cena hodnoty akcie zanikající společnosti stanovena a hodnocení znaleckého posudku Ing. Hory je v rozporu s judikaturou zejména Ústavního soudu, týkající se zásady volného hodnocení důkazů. Konkrétně pak odkazuje na závěry, přijaté Ústavním soudem v nálezu sp. zn. III. ÚS 299/08 o povinnosti soudu hodnotit znalecký posudek stejně pečlivě, jako každý jiný důkaz, který musí být podrobován všestranné prověrce nejen právní korektnosti, ale též věcné správnosti. Hodnotit je třeba celý proces utváření znaleckého důkazu, včetně přípravy znaleckého zkoumání, opatřování podkladů pro znalce, průběh znaleckého zkoumání, věrohodnost teoretických východisek, jimiž znalec odůvodňuje své závěry, spolehlivost metod použitých znalcem a způsob vyvozování závěrů znalce. Nesouhlasí se závěrem soudu, že ani případný rozbor, proč se členové představenstva přiklonili k závěrům znaleckého posudku Ing. [obec] a proč nevycházeli z jiných posudků, by nemohl vést k jiným závěrům hlavního akcionáře. Soud zcela pominul, že znalecké posudky, které stanoví hodnotu akcie odlišně, vznikly až následně. Za podstatné považuje, že žalovaný, pokud by měl dostát své povinnosti, nemohl by závěry znaleckého posudku akceptovat a musel by celý proces převzetí zastavit či přerušit a nechat vypracovat řádný znalecký posudek. Ust. § 220 l obch. zák. a z něj plynoucí povinnost řádně odůvodnit výměnný poměr akcií dává členům představenstva určitou autonomii rozhodnutí o výši ceny akcie, vymezena je pouze spodní hranice minimální hodnoty uvedená právě v posudku znalce. Poukazuje na povinnost členů představenstva hájit zájmy všech akcionářů, tedy i minoritních, spravedlivě a rovnovážně. Považuje za nepřijatelné, aby prevence proti absolutnímu selhání znalců spočívala pouze v trestním právu a aby obchodní právo tolerovalo absolutní selhání či dokonce zlý úmysl členů statutárních orgánů. Odkaz na znalecký posudek je z tohoto hlediska zcela formální a nenaplnuje zákonnou povinnost dle ust. § 220 l obch. zák. Nesprávný je i odkaz soudu na nevyužití práva na dorovnání dle ust. § 220k obch. zák. žalobcem za snížení možnosti domáhat se majetkových nároků souvisejících s fúzí akciové společnosti cestou náhrady škody, když žalovaný znemožnil akcionářům toto právo u soudu v zákonné lhůtě uplatnit. Jednak na pozvánce na řádnou valnou hromadu svolanou na 30. 6. 2004 záměrně neuvedl informace o připravovaném převzetí jmění, nepředložil zde znalecký posudek, zprávu představenstev, v rozporu se zákonem nezaložil do sbírky listin výroční zprávu a účetní závěrku za rok 2003, to vše s cílem znemožnit akcionářům, aby v zákonné lhůtě uplatnili nárok na dorovnání. Na valné hromadě neinformoval o tom, že další valná hromada je svolána na 30. 7. 2004. Názor žalobce, že je na něm, zda podá návrh na přezkoumání přiměřenosti vypořádání nebo podá žalobu na náhradu škody, vychází z právní teorie a komentáře v nakladatelství C. H. Beck, v němž je uvedeno, že volba institutu je na akcionáři. Přitom právní úprava, platná od 1. 7. 2008, na niž žalovaný odkazuje, není na danou věc aplikovatelná. Soud by měl přihlížet k principu ochrany minoritního akcionáře jako slabší strany, které je proti její vůli vyvlastňován majetek subjektem v nesrovnatelném postavení. V případě více možných výkladů by měl aplikovat výklad pro vytěsňovaného akcionáře příznivější. Rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ve věci sp. zn. 6 Cmo 219/2016, podle jehož závěrů žalobce nevyužitím práva požádat o přezkoumání dorovnání v zákonné dvouměsíční lhůtě přerušil příčinnou souvislost mezi jednáním žalovaného a vznikem škody a zbavil se možnosti domáhat se náhrady škody dle ust. § 220l obch. zák. označil za nesprávné a výklad soudu za protiústavní. Má za to, že v řízení předpoklady vzniku povinnosti žalovaného k náhradě škody prokázal a soud měl proto důkazní břemeno k prokázání jednání s péčí řádného hospodáře přenést na žalovaného.

12. Žalovaný se ve vyjádření k odvolání ztotožnil se skutkovými i právními závěry soudu prvního stupně. Poukázal na souvislost předmětné věci s dalšími pěti obdobnými žalobami jiných žalobců, za jejich iniciátora považuje jednoho ze žalobců, Ing. [příjmení]. V řízení byla podána řada trestních oznámení, orgány činnými v trestním řízení byla všechna odložena. Ing. [příjmení] poté, co se neúspěšně domáhal u Krajského soudu v Plzni a následně i u odvolacího soudu přezkoumání vypořádání, následně podal žalobu o náhradu škody. Žaloba byla zamítnuta a rozsudek (i v dalších věcech) byl potvrzen v odvolacím řízení Vrchním soudem v Praze. Žalobce [jméno] [příjmení] se žádné valné hromady nikdy nezúčastnil, nikdy žádný zájem o společnost

neprojevil. Žalovaný byl pouze jedním ze tří členů představenstva, nebyl akcionářem a na rozdíl od zbývajících členů představenstva nebyl ani zaměstnancem společnosti. Tvzení žalobce v odvolání označuje za nepravdivá a zavádějící, zpochybňování znaleckých závěrů Ing. Hory za nepodložené. V revizním znaleckém posudku, vypracovaném v jiném řízení, neměl znalecký ústav Znalecká, a. s. žádné výhrady k přezkoumávanému posudku, natož aby jej označil za lživý. Výhradu vyjádřil jen ve vztahu ke znalcem nesprávně použité výnosové oceňovací metodě. Jednalo se však o metodu v rozhodné době standardně používanou při ocenění jiných významných společností, jako Keramika Horní Bříza, a. s. Sokolovské bánské stavby a. s., Léčebné Lázně Konstantinovy Lázně a. s. aj. Zákon ani prováděcí vyhláška jednoznačně nestanoví závaznou aplikaci oceňovacích principů, v roce 2002 byla metoda výnosová upřednostňována a použili i znalci Ing. Hora a prof. Ing. Smejkal. Pokud žalobce poukazuje na posudek ZNALECKÁ KANCELÁŘ DUŠEK, s. r. o., Ministerstvo spravedlnosti ČR na základě návrhu předsedy Krajského soudu v Plzni v roce 2010 této společnosti udělilo výstrahu. Posudkem ZNALECKÁ KANCELÁŘ DUŠEK, s. r. o. stanovená hodnota zanikající společnosti 1 500 000 000 Kč se zcela vymyká hodnotě jiných obdobných lázeňských společností, které podle znaleckých posudků byly stanoveny řádově níže. Konkrétně uvádí Lázně Františkovy Lázně, a. s. s hodnotou 269 511 000, Lázně Luhačovice, a. s. s hodnotou 162 768 000 Kč a Léčebné Lázně Konstantinovy Lázně, a. s. s hodnotou 24 265 000 Kč. Nedůvodné je i tvrzení žalobce, že žalovaný porušil povinnost jednat s péčí řádného hospodáře. Podle závěrů přijatých soudní judikaturou v rozsudcích NS ČR ze dne 29. 8. 2013 sp. zn. 29 Cdo 2869/2011 a ze dne 29. 4. 2013 sp. zn. 29 Cdo 2363/2011 člen statutárního orgánu společnosti odpovídá za řádný výkon funkce v souladu s požadavkem péče řádného hospodáře, nikoliv za výsledek své činnosti. Současně dovolací soud zdůraznil, že nemá-li člen statutárního orgánu zařízení záležitostí spadajících do výkonu jeho funkce potřebné odborné znalosti, je povinen zajistit posouzení osobou, která je má. Vychází-li rozhodnutí člena statutárního orgánu z odborného posudku znalce, o němž nemá důvod pochybovat, jednal s řádnou péčí. Stejně postupoval žalovaný, když vycházel ze znaleckých posudků prof. Ing. Smejkala a Ing. Hory.

13. Nesprávně žalobce dovozuje, že soud přijal závěr, že minoritní akcionář se nemůže domáhat práva na náhradu škody, pokud nepodal návrh na přezkoumání výše protiplnění soudem. Dle názoru žalovaného žalobce z neznalosti věci zaměnil ustanovení §220p odst. 4 obch. zák., upravujícího práva minoritních akcionářů požádat soud o přezkoumání výše vypořádání a dvouměsíční lhůtu pro podání návrhu ode dne, kdy se zápis převzetí jmění do obchodního rejstříku stal účinným vůči třetím osobám s ust. § 220l obch. zák., upravujícím odpovědnost členů představenstva a dozorčí rady společnosti za škodu, která vznikla porušením jejich povinnosti při převzetí jmění zanikající společnosti hlavním akcionářem se stanovenou pětiletou promlčecí lhůtou. Výši vypořádání určoval výhradně hlavní akcionář a schvalovaly je valné hromady obou zúčastněných společností, nikoliv členové představenstva. Nesouhlasil-li žalobce s nabídkou vypořádání, mohl o přezkoumání žalobce požádat až do 2. 4. 2005. To neučinil a naopak podal žalobu o náhradu škody. Právní úprava v obchodním zákoníku podmínky a pravidla pro realizaci procesu převzetí jmění hlavním akcionářem stanovila rigidně a ze strany žalovaného i ostatních členů představenstva a dozorčí rady byla procesu od počátku věnována maximální pozornost a nedošlo k nejmenšímu pochybení. Rovněž zápis do obchodního rejstříku byl proveden bez jakékoli připomínky. Měl-li žalobce za to, hlavní akcionář stanovil nízké vypořádání a že žalobci tím vznikla škoda, způsobil si ji tím, že na svá práva akcionáře, jakož i na možnost nahlédnutí do příslušných rejstříkových listin zcela rezignoval a nevyužil možnost, danou ust. § 220p odst. 4 obch. zák. Nesprávně se domáhá přiměřeného vypořádání po členech představenstva a dozorčí rady zanikající společnosti, nikoliv po hlavním akcionáři. Správnost všech zákonných postupů a nedůvodnost tvrzení žalobce o záměrném znemožnění účasti minoritních akcionářů na valné hromadě dokládá i časové pořadí vyhotovení posudku, schválení návrhu smlouvy o převzetí jmění dne 31. 5. 2004, doručení návrhu smlouvy do sbírky listin OR dne 7. 6. 2004, zveřejnění návrhu smlouvy o převzetí dne 16. 6. 2004 a zveřejnění oznámení o uložení návrhu smlouvy do

sbírky listin dne 25. 6. 2004. Oznámení o konání valné hromady dne 31. 7. 2004 bylo řádně zveřejněno dne 25. 6. 2004. Tvzení žalovaného o protiústavní délce dvouměsíční lhůty svědčí o nesprávném názoru žalobce, že pro minoritní akcionáře lhůta pro uplatnění práva končila 2. 2. 2005. Ve skutečnosti, jak vyplývá z ust. § 220p odst. 4 obch. zák. lhůta pro podání návrhu na vypořádání končila de 2. 4. 2005 a fakticky činila osm měsíců. Navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

14. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, podle § 212 a násl. o. s. ř. a provedeném jednání, konaném podle ust. § 211 a 101 odst. 3 o. s. ř. v nepřítomnosti řádně omluveného žalovaného, dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.

15. Vyšel ze skutkového stavu, zjištěného soudem prvního stupně na základě jím provedeného dokazování a ze shodných tvrzení účastníků, která vzal za svá skutková zjištění. Shodně se soudem prvního stupně má tak odvolací soud za prokázáno, že žalobce byl až do zániku společnosti Lázně Františkovy Lázně a. s. majitelem 5 ks akcií této společnosti o jmenovité hodnotě 1 000 Kč za akcií. O zrušení společnosti bez likvidace převodem jmění na hlavního akcionáře rozhodla valná hromada společnosti usnesením ze dne 30. 7. 2004. V souvislosti se zánikem společnosti ke dni 1. 1. 2005 s právními účinky ke dni 2. 2. 2005 bylo žalobci vyplaceno finanční vyrovnání 1 300 Kč za každou z akcií. Představenstvo zanikající společnosti, jehož byl žalovaný v rozhodné době členem, podle zprávy ze dne 31. 5. 2004 jako výkonný orgán společnosti akceptovalo vypořádání drobných akcionářů odkazem na znalecký posudek soudem ustanoveného znalce Ing. Eustacha Hory, v němž znalec stanovil cenu akcie zanikající společnosti částkou 1 300 Kč. Ve zprávě bylo současně konstatováno, že při oceňování společnosti za účelem stanovení přiměřeného finančního vypořádání se nevyskytly žádné obtíže a že menšinová akcionářská ziskávají za své akcie vypořádání pro ně výhodnější než prodej akcií. K hodnotě majetku zanikající společnosti bylo zpracováno několik posudků v období před zánikem společnosti i po něm, přičemž jak zjištěná hodnota majetku zanikající společnosti, tak hodnota akcie se značně lišila v návaznosti na časová období vypracování posudku a pohybovala se v rozmezí 1 300 Kč až 10 990 Kč za akcií. Postup představenstev zanikající i nástupnické společnosti byl předmětem šetření orgánů činných v trestním řízení, které podnět k zahájení trestního stíhání žalovaného odložily. Žalobce nepodal podle § 220k obch. zák. ve znění do 30. 6. 2008 v zákonné lhůtě žalobu na dorovnání.

16. Soud prvního stupně při právním posouzení věci správně vycházel z právní úpravy v ust. § 220l ve spojení s ust. § 220p a 220k obchodního zákoníku ve znění účinném k rozhodné době, tj. ve znění platném do 30. 6. 2008. Podle ustanovení § 220l obch. zák. členové představenstva a dozorčí rady zúčastněných společností a znalec nebo znalci pro fúzi, kteří zpracovali znaleckou zprávu pro tyto společnosti, odpovídají společně a nerozdílně za škodu, která vznikla porušením jejich povinností při sloučení zúčastněné společnosti jejím akcionářům nebo věřitelům podle § 373 až 386 obch. zák., upravujících náhradu škody. Člen představenstva nebo dozorčí rady anebo znalec se zproští odpovědnosti, jestliže prokáže, že jednal s péčí řádného hospodáře. Ustanovení § 194 odst. 5 poslední věty se nepoužije. Ustanovení § 66 odst. 8 až 11 zde platí obdobně.

17. Podle ust. § 220p obch. zák. může valná hromada společnosti rozhodnout, že se společnost zrušuje bez likvidace a že jmění zaniklé společnosti převezme jeden akcionář, jestliže je tento akcionář vlastníkem akcií, jejichž jmenovitá hodnota přesahuje 90 % základního kapitálu. Vlastní akcie v majetku společnosti se pro účely výpočtu této podmínky rozdělí mezi akcionáře v poměru jmenovitých hodnot jejich akcií. Hlavní akcionář je povinen poskytnout ostatním akcionářům přiměřené vypořádání v penězích. Výše vypořádání v penězích musí být doložena posudkem znalce. Na místo smlouvy o fúzi se vyhotovuje smlouva o převzetí jmění hlavním akcionářem, která musí být uzavřena mezi společností a hlavním akcionářem. Místo výměnného poměru akcií a lhůty při jejich výměně se ve smlouvě o převzetí uvádí výše a lhůta vypořádání v penězích. Tato lhůta nesmí být delší než dva měsíce ode dne zápisu převodu jmění do obchodního rejstříku.

Ustanovení § 220k odst. 1, 5 a 7 platí přiměřeně. Ve smlouvě o převzetí musí být menšinoví akcionáři upozorněni na to, že mají právo na vypořádání v penězích a právo žádat o přezkoumání výše vypořádání v penězích, s tím, že toto právo mají, i když na valné hromadě budou hlasovat pro smlouvu o převzetí, a že je mohou uplatnit ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy se zápis převodu jmění do obchodního rejstříku stane účinným vůči třetím osobám.

18. Žaloba o náhradu škody podle § 220l ve spojení s § 373 obchod. zák. ve znění do 30. 6. 2008 a žaloba o právu na dorovnání podle § 220k obchod. zák. ve znění do 30. 6. 2008 se v obecné rovině dle názoru odvolacího soudu vzájemně nevylučují, zejména s ohledem na odlišný skutkový i právní základ obou žalob. Nelze ani vyloučit, že drobný akcionář skutečnosti, z nichž dovozuje odpovědnost člena představenstva zaniklé společnosti a tím rovněž předpokladů pro podání žaloby o náhradu škody, zjistí až po uplynutí zákonné lhůty pro podání žaloby na dorovnání (např. že žalovaný ovlivňoval závěry znaleckého zkoumání).

19. Žalobce svůj žalobou uplatněný nárok na náhradu škody zakládá na tvrzeném porušení povinnosti žalovaného, spočívajícím v tom, že jako člen představenstva zanikající společnosti podepsal zprávu představenstva, v níž při stanovení výše peněžitého vypořádání minoritních akcionářů nebyl dostatečně odůvodněn výměnný poměr akcií, když bylo odkazováno na znalecký posudek Ing. Eustacha Hory, CSc., jímž byla podceněna hodnota zanikající společnosti a tím částka vyplácená za akcii. Shodně se soudem prvního stupně nemá odvolací soud tvrzené porušení povinnosti žalovaného za prokázané. Konstantní soudní judikatura se sjednotila na závěru, že člen statutárního orgánu společnosti odpovídá za řádný výkon funkce v souladu s požadavkem péče řádného hospodáře, nikoliv za výsledek své činnosti a v případě, že nemá při zařizování spadajících do výkonu jeho funkce potřebné odborné znalosti, je povinen, zajistit posouzení osobou, potřebnými znalostmi vybavenou. Pokud jde o ocenění při vytěsnění minoritních akcionářů v souvislosti se zánikem společnosti převodem jmění na hlavního akcionáře, je nepochybně touto osobou, vybavenou potřebnými znalostmi soudem ustanovený znalec. Vychází-li rozhodnutí člena statutárního orgánu z jeho odborného posudku, o němž nemá důvod pochybovat, lze uzavřít, že člen statutárního orgánu jednal s řádnou péčí. Stejně postupoval žalovaný, když jako člen představenstva vycházel ze znaleckého posudku Ing. Hory. Že by žalovaný jakkoliv znalce ovlivňoval nebo mu zatajil či neposkytl potřebné podklady, nebylo žalobcem ani tvrzeno. V projednávané věci lze dovodit, že zákonná povinnost představenstva dle ust. § 220b odst. 1 obch. zák. řádně odůvodnit výměnný poměr akcií, výši případných doplatků a opatření ve prospěch vlastníků jednotlivých druhů akcií, opčních listů a dluhopisů byla dostatečně splněna, odkázalo-li představenstvo na závěry znaleckého posudku soudem ustanoveného znalce. Neobstojí ani argumentace žalobce, týkající se povinnosti žalovaného chránit zájmy minoritních akcionářů. Představenstvo je statutárním orgánem, který rozhoduje o všech záležitostech společnosti, nejsou-li zákonem nebo stanovami vyhrazeny do působnosti valné hromady nebo dozorčí rady, a zabezpečuje obchodní vedení společnosti. Společně s dozorčí radou při dodržování zákonů a zakladatelských listin společnosti vykonává většinovou vůli akcionářů podle výsledků jejich hlasování na valné hromadě. Z ust. § 155 a násl., § 180 odst. 2 obchod. zák. plyne, že rozhodná je vůle držitele většiny akcií a menšinoví akcionáři se tomuto stavu musí podřizovat. Tímto způsobem, podřízením menšiny většině, je zajištěno fungování společnosti i při různosti zejména ekonomických zájmů jednotlivých akcionářů či skupin akcionářů. Prosazování zájmů minoritního akcionáře proti vůli majoritního by bylo porušením ze zákona plynoucích uvedených zásad.

20. Nedůvodné shledal odvolací soud i výhrady žalobce k hodnocení důkazů, zejména znaleckého posudku. Soudem provedené hodnocení důkazů zcela naplňuje zásady, upravené v ust. § 132 o. s. ř., stanovící povinnost soudu dle své úvahy hodnotit důkazy jak jednotlivě, tak v jejich vzájemné souvislosti a přihlížet ke všemu, co vyšlo za řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci. Jakkoliv odvolací soud v souladu s čl. 89 odst. 2 Ústavy respektuje judikaturu Ústavního soudu, neshledal žalobcem odkazovanou judikaturu případnou. Podle přehledu

rozhodnutí Ústavního soudu neexistuje nález ve věci sp. zn. III. ÚS 299/08, ale existuje nález ve věci sp. zn. III. ÚS 299/06, který se skutečně týká otázky hodnocení znaleckého posudku, ovšem nikoliv v občanském soudním, ale v trestním řízení.

21. Závěrům soudu prvního stupně, že se žalobci nepodařilo v řízení prokázat porušení povinnosti žalovaného, v příčinné souvislosti, s níž by měla vzniknout žalobci tvrzená škoda, nelze vytknout pochybení. Odvolací soud proto napadený rozsudek podle ust. § 219 o. s. ř. jako věcně správný potvrdil.

22. O nákladech odvolacího řízení rozhodl odvolací soud podle ust. § 224 odst. 1 a 142 odst. 1 o. s. ř. a v řízení úspěšnému žalovanému přiznal právo na náhradu nákladů právního zastoupení v rozsahu odměny za jeden úkon právní služby ve výši 2 290 Kč dle ust. § 7 a 11 vyhl. č. 177/1996 Sb. za podané vyjádření k odvolání spolu s jednou paušální náhradou hotových výdajů ve výši 300 Kč dle ust. § 13 odst. 3 cit. vyhl. celkem 2 590 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není dovolání přípustné.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na výkon rozhodnutí.

Praha 25. září 2018

JUDr. Eva Hodanová
předsedkyně senátu